Міністерство аграрної політики та продовольства України

роз'яснення чинного законодавства

ПРОСТЕЖУВАНІСТЬ ХАРЧОВОЇ ПРОДУКЦІЇ ЧЕРЕЗ ТТН

10 запитань і відповідей для операторів ринку харчових продуктів

Міністерство аграрної політики та продовольства України

Простежуваність через ТТН
питання 1–2 з 10

1 Чи є декларація виробника обов'язковим документом на кожну партію продукції?

Ні. Єдиний документ, яким за законом супроводжуються харчові продукти в обігу, — товарно-транспортна накладна (ТТН). Жодна норма не згадує декларацію виробника як обов'язковий супровідний документ.

⚖ ч. 7 ст. 37 Закону № 771/97-ВР

2 Чим тоді підтверджується безпечність і якість продукції?

Безперервним функціонуванням системи управління безпечністю на виробництві (HACCP), а не разовим документом на партію. Сертифікати (напр., BRC) підтверджують, що ця система працює постійно.

⚖ ст. 20, 21 Закону № 771/97-ВР

3 Що таке простежуваність «крок назад — крок вперед»?

Здатність оператора ринку визначити, від кого отримано товар і кому його передано, на всіх стадіях обігу. Це вимога до системи обліку, а не до окремого паперового документа на партію.

⚖ ч. 1–4 ст. 22 Закону № 771/97-ВР

4 Які відомості є ключовими для простежуваності і де вони фіксуються?

У ТТН — шляхом її доповнення відомостями:

- номер потужності оператора ринку / експлуатаційного дозволу;
- номер партії (лоту);
- строк придатності;
- для сировини тваринного походження — графа «Ідентифікаційний номер тварини».

Форму № 1-ТН дозволено доповнювати полями понад обов'язкові.

⚖ ст. 27-1 Закону № 2639-VIII; п. 11.1 Правил перевезень вантажів автомобільним транспортом в Україні

Міністерство аграрної політики та продовольства України

Простежуваність через ТТН
питання 5–6 з 10

5 Що повинен зробити рітейлер під час приймання товару?

Перевірити ТТН у водія, звірити номер партії на упаковці чи тарі з ТТН і зафіксувати в обліковій системі дату, постачальника, товар, кількість і номер партії.

⚖ ст. 22 Закону № 771/97-ВР; ст. 27-1 Закону № 2639-VIII

6 Як забезпечити простежуваність вагового (нефасованого) товару?

Через внутрішній облік: картку на вітрині, позначку на ціннику, запис у журналі відділу про період реалізації партії. Інформація про партію надається на вимогу споживача.

⚖ ч. 9, 10 ст. 6 Закону № 2639-VIII

Міністерство аграрної політики та продовольства України

Простежуваність через ТТН
питання 7–8 з 10

7 Чи може інспектор вимагати декларацію виробника на партію під час перевірки?

Ні. Форма акта державного контролю не містить такого питання. Заборонено перевіряти питання, відсутні в акті контролю, або без посилання на конкретну норму закону.

⚖ ч. 8 ст. 18 Закону № 2042-VIII; наказ Мінагрополітики від 08.08.2023 № 1597

8 Чи зобов'язаний оператор ринку надати декларацію виробника споживачу на запит?

Ні — такого обов'язку немає. Натомість споживач має право на повну інформацію про продукт: через маркування, супровідні документи або інший доступний спосіб.

⚖ ч. 1 ст. 4, п. 10 ч. 1 ст. 1 Закону № 2639-VIII

Міністерство аграрної політики та продовольства України

Простежуваність через ТТН
питання 9–10 з 10

9 Чи означає відмова від паперової декларації послаблення контролю?

Ні. Простежуваність «крок назад — крок вперед» разом із HACCP/BRC забезпечує безперервний контроль на рівні всієї лінії, а не одноразове підтвердження партії. Шаблонна декларація на кожну партію не замінює обов'язкової ідентифікації партії.

⚖ ст. 20–22 Закону № 771/97-ВР

10 Чи потребує цей підхід змін до законодавства?

Ні. З 2015 року норму закону про обов'язкову декларацію виробника замінено вимогою щодо забезпечення HACCP. Єдиний супровідний документ — ТТН; простежуваність партії — маркування й облік. Обидві вимоги діють уже зараз.

⚖ ст. 21 Закону № 771/97-ВР (у редакціях до і після 2015 р.); ч. 7 ст. 37, ст. 20, 22 Закону № 771/97-ВР; ст. 27-1 Закону № 2639-VIII